

FINSPÅNG

Tillgänglighetspolicy för Finspångs kommun

Antagen av kommunfullmäktige 22 februari 2017

Tillgänglighetspolicy för Finspångs kommun

Finspångs kommun
612 80 Finspång
Telefon 0122-85 000 • Fax 0122-850 33
E-post: kommun@finspang.se
Webbplats: www.finspang.se

Innehåll

Inledning	1	Globala och nationella mål och lagar	2
Definitioner	1	Lokala mål för tillgänglighet	3
Tillgänglighet	1	Områden för tillgänglighet	3
Funktionsnedsättning – funktionshinder	1	Information och kommunikation	3
Mångfald	2	Fysisk miljö	3
Avgränsningar	2	Stöd och service	4
Lagar, regler och rekommendationer	2	Övriga områden	4
		Önskvärt förhållningssätt	4

Inledning

Finspångs kommun ska så långt det är möjligt vara tillgänglig för alla. Varje invånare ska kunna delta i samhällslivet på jämlika villkor och mångfald ska ses som en grund i samhällsgemenskapen. Ingen ska stängas ute ur kommunen på grund av fysiska, psykiska eller sociala hinder. Kommunen ska arbeta målmedvetet och långsiktigt med att göra verksamheterna och orten som helhet tillgänglig för invånare, anställda och besökare. Kommunens verksamheter och kommunala bolag ska föra fram tillgänglighetsperspektivet i allt arbete.

Föreliggande policy ska vara vägledande och ange det förhållningssätt som verksamheterna i Finspångs kommun ska anta för att människor med funktionsnedsättning ska få samma möjligheter som andra till full delaktighet och jämlikhet.

I och med att *Tillgänglighetspolicy – Finspångs kommun* antas, kommer *Program för tillgänglighet i Finspång*, antaget av kommunfullmäktige 2010-10-27, att upphävas.

Definitioner

Tillgänglighet

Ett jämlikt deltagande i samhället är en fråga om rättigheter och ytterst om mänskliga rättigheter. Tillgänglighet handlar om hur bra något kan användas, till exempel lokaler och information. Tillgänglighet är ett samlat begrepp för fysisk tillgänglighet och användbarhet. Det används för att beskriva hinder, svårigheter och brister som finns i den fysiska miljön och i bemötande.

Tillgänglighet handlar dels om den fysiska miljön, och dels om utformning av inredning, produkter och tjänster samt information och kommunikation. Användbarhet ger möjlighet till delaktighet i samhället om alla kan använda tjänster och service, besöka lokaler och bostäder samt ta del av samhällsinformationen. Detta leder till ett mer självständigt liv.

Funktionsnedsättning – funktionshinder

Funktionsnedsättning betyder att ha nedsatt förmåga att fungera fysiskt, psykiskt, socialt eller intellektuellt och kan även beskrivas som variationer i mänskliga förmågor och funktioner. Detta kan påverka livet mer eller mindre och vara medfött eller ett resultat av sjukdom eller olycka. Funktionsnedsättningen kan vara tillfällig eller varaktig och mer eller mindre be-

gränsande. Variationer i mänskliga förmågor och funktioner ställer krav på kvaliteten i lokaler, verksamhet och information.

Exempel på funktionsnedsättning och variationer i funktionsförmåga är: Nedsatt syn och hörsel, rörelsehinder, kognitiv och psykisk funktionsnedsättning samt läs- och skrivsvårigheter. Det finns även andra dolda funktionsnedsättningar, sjukdomar och särskilda behov som till exempel, allergi, epilepsi, inkontinens, magsjukdom, njursjukdom, doftöverkänslighet och elöverkänslighet.

Funktionshinder uppstår först när en person med funktionsnedsättning möter hinder i vardagsmiljön.

Mångfald

Mångfald utgörs av människor med olika egenskaper, förutsättningar och livserfarenheter. Det innefattar olikheter beroende på kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, politisk åskådning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Avgränsningar

Tillgänglighet och mångfald utifrån ett integrationsperspektiv behandlas i den kommande *Integrationsstrategin för Finspångs kommun*. Tillgänglighet och mångfald ur arbetsgivarperspektivet behandlas i *Jämställdhets- och mångfaldsplan*.

Lagar, regler och rekommendationer

Globala och nationella mål och lagar

Målet för den svenska funktionshinderspolicen är en samhällsgemenskap med mångfald som grund där samhället utformas så att alla med funktionsnedsättning, blir fullt delaktiga i samhällslivet och får jämlika levnadsvillkor. Från regeringsnivå till kommunal verksamhet ska kraven och behoven av tillgänglighet finnas med för att uppnå ett tillgängligare Sverige¹. Regeringens strategi för genomförandet av funktionshinderspolicen 2011-2016 är ett nationellt styrdokument².

Ovanstående mål grundar sig på FN:s konvention om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättningar och FN:s Standardregler för tillgänglighet i alla samhällsområden. Dessa har undertecknats av Sveriges

¹ Regeringens proposition 1999/2000:79

² Regeringen (S2012.028) en strategi för genomförande av funktionshinderspolicen 2011-2016

riksdag³ och från och med 1 januari 2015 ingår vidare bristande tillgänglighet som en form av diskriminering i diskrimineringslagen⁴.

Utöver ovan nämnda lagar och riktlinjer finns ytterligare nationella lagar som slår fast att arbetet med tillgänglighet och delaktighet ska bedrivas i alla verksamheter, exempelvis lagen om offentlig upphandling, arbetsmiljölagen, samt plan- och bygglagen. Finspångs kommun är, liksom hela den offentliga sektorn, ansvarig för att ta hänsyn till rådande lagstiftning i planering och utförande i verksamheterna.

Lokala mål för tillgänglighet

I översiktsplanen för Finspångs kommun finns tillgänglighet med utifrån utgångspunkten att ingen ska utestängas på grund av funktionshinder. Där står att ”Tillgänglighetsperspektivet tillämpas vid all kommunal planering, beslut och processer”.⁵

I Finspångs kommuns strategiska plan beskrivs bland annat att ”En attraktiv livsmiljö kännetecknas av en tillgänglighet som tar hänsyn till människors olika förutsättningar”⁶.

Områden för tillgänglighet

Information och kommunikation

Information och kommunikation ska finnas tillgängligt för alla invånare i Finspångs kommun. Begränsningar och hinder ska undanröjas både i dialog och i information så att alla invånare kan ta del av kommunens information, service och utbud. Information om tillgänglighet innebär också information om var tillgängligheten i vissa fall kan vara begränsad.

Här ingår likaså gott bemötande som har sin grund i värderingen om alla människors lika värde, detta för att personer med funktionsnedsättning likväl som övriga invånare ska känna förståelse för sina behov.

Fysisk miljö

För att göra det möjligt att leva oberoende och delta i samhällslivet är det viktigt att säkerställa tillgång på lika villkor till den fysiska miljön. Kommunen har särskilda åtaganden för förbättrad tillgänglighet genom fysisk planering och även ett visst fastighetsansvar genom Plan- och bygglagen (PBL)⁷.

³ FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (Ds 2008:23)

⁴ Diskrimineringslag (2008:567)

⁵ Finspångs kommun: Översiktsplan 2011

⁶ Finspångs kommun: Strategisk plan 2016-2018 och budget 2016

⁷ Plan- och bygglag (2010:900)

Stöd och service

Stöd och service som ökar möjligheten till samhällsgemenskap erbjuds till personer med funktionsnedsättning inom ramen för LSS⁸ och eller SoL⁹. Barn, ungdomar och vuxna med beslut inom LSS eller SoL ska ha nödvändiga förutsättningar för självständighet och självbestämmande. De ska ha nödvändiga förutsättningar för att kunna delta samhällslivet och det ska dessutom finnas meningsfull och arbetsliknande sysselsättning för personer som inte kan förvärvsarbeta.

Övriga områden

Tillgänglighetsarbetet i kommunen sker i samverkan genom att ta vara på kunskaper som finns inom handikapporganisationer, pensionärsorganisationer och hos kommunens medborgare med funktionsnedsättningar.

Upphandling och inköp av produkter och tjänster sker ur ett tillgänglighetsperspektiv och vid upphandling formuleras kvalitetskrav. Detta för att produkter och tjänster ska kunna användas av alla i största möjliga utsträckning utan behov av anpassning eller specialutformning. Detta i linje med Lagen om offentlig upphandling¹⁰.

Önskvärt förhållningssätt

Tillgängligheten ska beaktas och bedömas i all kommunal planering, beslut och processer, oavsett vilka planer, strategier, projekt eller övrigt arbete som genomförs. Verksamheterna ska vara medvetna om var ansvaret för tillgänglighetsarbetet ligger och vilka krav som ställs. Verksamheterna rekommenderas att ta fram rutiner och checklistor för att öka tillgängligheten i verksamheten och vid genomförande av åtgärder.

Vidare kan Finspångs kommun som verksamhet och ort verka för att uppmuntra, informera och tillhandahålla rådgivning till föreningar, näringsliv och besöksnäringen gällande tillgänglighetsfrågor.

⁸ Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387)

⁹ Socialtjänstlag (2001:453)

¹⁰ Lagen om offentlig upphandling (2007:1091)